

BUDGET 2023

Österåkers kommun

Vänsterpartiet i Österåker

sh ph

1. Ekonomiska förutsättningar

Den ekonomiska prognosen visar en snabb konjunkturavmattning med lågkonjunktur runt hörnet. Hög inflation, ökade räntekostnader och ökade energipriser. Inflationen i Sverige har stigit till 9,5 %. Riksbanken har höjt styrräntan till 1,75% för att stävja inflationen och förankra inflationsförväntningarna kring det långsiktiga målet om 2%. Stigande priser och räntor är kännbara för kommun, hushåll och företag. Köpkraften, efterfrågan från omvärlden och exporten minskar. BNP utvecklades svagt under år 2022 och BNP-tillväxten för 2023 bedöms omkring 0.

Arbetsmarknaden har utvecklats starkt under året med hög sysselsättning och en minskad arbetslöshet. Den svagare ekonomin bromsar tillväxten på arbetsmarknaden vilket väntas leda till något högre arbetslöshet under nästa år. Även arbetade timmar utvecklas svagt av den försämrade konjunkturen. KI gör bedömningen att arbetslösheten stiger till nära 8% 2023. Sysselsättningen väntas öka inom offentlig sektor, men minska på bred front i näringslivet. Sammantaget väntas sysselsättningen minska.

2. Österåkers siffror

Nämndernas totala volymökningar inklusive multiarenan har beräknats till 49 mnkr i budget 2023 och är fullt kompenserade. Volymerna kan komma att revideras under hösten 2022 beroende på bland annat utvecklingen av omvärldsfaktorer och prognoser.

Kompensation för pris- och löneökningar är 2,9% plus en generell effektivisering 0,5% för icke-kärnverksamheter. Kostnader för Multiarenan beräknas bli 18,5 mnkr för helårseffekt 2023. Taxor, avgifter och försäljning av tjänster har beräknats med 2 procent. Den totala nettokostnaden för indexuppräknings beräknas till cirka 35,5 mnkr.

Vänsterpartiet ställer sig tveksamt till en generell effektivisering på 0,5% utan att få att veta mer i detalj vad som avses effektiviseras.

3. Befolkningsprognosen

Enligt befolkningsprognosen väntas antalet invånare i Österåker öka med i genomsnitt 1 070 personer årligen de kommande fem åren. På längre sikt är antagandena mer osäkra, men prognosen är att byggtakten ökar ytterligare 2027 och framåt, vilket genererar en än större befolkningstillväxt. Antal invånare i Österåker under 2023 beräknas till 50 032. Det prognostiseras en ökning på personer som är 80 år och äldre med 9,9% samtidigt som invånarna i arbetsför ålder ökar med cirka 1,7 procent.

Befolkningsprognosen är starkt förknippad med nybyggnation och i kommunen beräknas framför allt inflyttning av människor i förvärsarbetande åldrar med barn eller med barn på väg. Kommunen har ett ansvar för att utbyggnaden sker i beräknad takt för att påverka utvecklingen positivt bland dessa grupper. Nybyggnationsprognosen från samhällsbyggnadsförvaltningen är i genomsnitt 400 bostäder årligen fram till 2025, därefter väntas en ökad byggtakt.

4. Den näst lägsta kommunalskatten i Sverige

En god skattefinansierad välfärd är basen för ett jämlikt samhälle. Den bygger på att medborgarna solidariskt och efter förmåga bidrar till samhällets kostnader. En låg beskattning drar undan medel för den

gemensamma välfärden. Vänsterpartiet i Österåker vill höja skatten för att bland annat kunna öka utrymmet för satsningar inom förskola, skola och äldreomsorg.

Kommunens utdebitering hålls så låg som möjlig under 2023 - 2025. Vänsterpartiet föreslår en höjning av skattesatsen med 25 öre. För år 2023 är den 17,15 och den näst lägsta kommunalskatten i Sverige.

Detta för att säkra finansieringen av välfärden. Vi tillför med skattehöjningen 35,5 miljoner kronor. Efter vår föreslagna höjning har Österåkers kommun den näst lägsta kommunalskatten i Sverige.

Vi vill också minska politikerarvoden med 8 miljoner kronor, pengar som oavkortat ska gå till verksamheten. Vi säger nej till generell effektivisering och tillför därmed verksamheten ytterligare 3,4 mkr. Volymökningar på 49 mkr och indexuppräknings med 35,5 miljoner kronor (totalt 84,4 miljoner kronor).

Totalt tillförs i vår budget verksamheten 46,9 miljoner kronor extra jämfört med Alliansens budget för 2023.

5. Finansiella mål

Nettokostnadsandelen ska högst motsvara 99 % av skatt och övriga intäkter som utgiftstak.

6. Utmanarrätt

Vänsterpartiet säger nej till utmanarrätt. Vi anser att den kommunala verksamhet som fungerar bra, som har möjligheter att bli bättre, och som är av strategisk karaktär, ska vara kvar i kommunal regi.

7. Hållbarhet

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030 som inrymmer de 17 Globala målen för hållbar utveckling. Kommunens genomförande av Agenda 2030 måste prioriteras i verksamheten. För att vi ska nå våra åtaganden måste kraven skärpas. Det behövs också uppföljningar och utvärderingar. Österåker bör snarast se till att förbättra sin måluppfyllnad när det gäller mål 2 och 13. Nummer 2 handlar om ekologiskt odlad åkermark respektive hållbar konsumtion och produktion, och nummer 13 om att bekämpa klimatförändringarna.

I många svenska kommuner finns sedan länge "fritidsbanker". De fungerar ungefär som bibliotek men i stället för böcker kan medborgare låna sport- och fritidsutrustning. De saker som lånas ut är sådant som människor skänkt. Fritidsbanker är ett koncept som passar väl in i den förändring vi behöver göra för att bli ett hållbart samhälle. De medför en minskning av miljöförstörande nyproduktion, och ett användande av fullt fungerande produkter som annars skulle ligga oanvända i förråd, eller kanske t.o.m. slängas.

Här kan man också hyra ut verktyg och symaskiner så att medborgare själva kan reparera och renovera. Personal kan hjälpa till och lära ut hur man kan laga trasiga saker som människor tar med sig.

Fritidsbanker är också ett verktyg för att skapa ett mer socialt hållbart samhälle: Medborgare med begränsad ekonomi kan här låna det som behövs, t ex för att barnen ska kunna åka på skidresa med skolan. På fritidsbanken kan även finnas praktikplatser och möjlighet att arbetsträna.

Ett flertal kommuner i Sverige har axlat huvudmannaskapet för en Fritidsbank. Vi föreslår att Österåker tar på sig huvudmannaskapet för en Fritidsbank, tillhandahåller lämplig lokal och anställer en person som får i uppdrag att arbeta för att få i gång verksamheten.

8. Arbetslöshet

Arbetsförmedlingens statistik visar en fortsatt minskning av arbetslösheten i Österåker. I augusti var arbetslösheten i Österåker 3,9 procent, i Stockholms län 6,6 procent och i riket 7,0 procent. Sett till *antalet personer* betyder det att 898 av 23 026 invånare i åldern 16 till 64 år i Österåkers kommun var inskrivna som arbetssökande (208 färre än i juli i fjol).

Två grupper som drabbas av arbetslöshet är unga vuxna 18-24 år och utrikes födda. Arbetslösheten bland unga vuxna är 5 procent i Österåker (jmf länet 7,3 procent och landet 8,6 procent). Bland utrikes födda är arbetslösheten drygt 9 procent i Österåker (jmf länet 13,4 procent och landet 17,2 procent).

De som lämnar arbetsförmedlingen för jobb är nästintill uteslutande personer med gymnasieutbildning som lägsta utbildningsnivå. Unga har i regel en svagare förankring på arbetsmarknaden än äldre. De varvar oftare tillfälliga anställningar, utbildning och kortare tider av arbetslöshet. Detta är en förklaring till att ungdomsarbetslösheten ofta är högre än i andra grupper och i normala tider är detta inget större problem. I och med den strukturomvandling som sker på arbetsmarknaden kan situationen på arbetsmarknaden försvåras för unga.

Det behövs ett samlat grepp kring ungdomsarbetslöshet, en tydlig organisation och ansvar och en uppföljning av de olika verksamheter som erbjuder arbetslösa ungdomar. Kommunen har ett så kallat informationsansvar angående hur ungdomar i kommunen som fullgjort sin skolplikt, men som inte fyllt 20 år är sysselsatta, i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder. Vi vill också att etableringsjobb, introduktionsjobb och praktikplatser avsätts för att motverka långtidsarbetslöshet.

Vi föreslår också att kommunen förstärker samarbetet med Komvux gällande kartläggning och validering. Vi anser även att individuella integrationsplan bör ses över och att inriktningen på arbetsmarknad och vidare studier förstärks.

Tabell 3: Arbetslöshet enligt Arbetsförmedlingens registerbaserade statistik för riket, Stockholms län samt Österåkers kommun

	Österåker	Stockholms län	Riket
16-64 år	4,0 %	6,6 %	7,0 %
Utrikes födda	9,0 %	13,4 %	17,2 %
Ungdomsarbetslöshet 18-24 år	5,0 %	7,3 %	8,6 %
Utrikes födda, 18-24 år	11,2 %	14,9 %	18,5 %

Källa: Arbetsförmedlingen

9. Flyktingverksamhet

Riktlinjerna för flyktingverksamhet och dess finansiering måste gås igenom, förbättras och kompletteras. Vi vill att kommunens målsättning, liksom kort- och långsiktiga planering för Österåkers integrationsarbete både tydliggörs och konkretiseras. Befintliga insatser och arbetsmetoder måste också utvärderas.

Utbildningskostnader för asylsökande som finansieras genom bidrag från Migrationsverket ska göras allmänt kända och utbildningskostnaderna för elever som har PUT/TUT, som också finansieras med bidrag från Migrationsverket, ska administreras via Skolförvaltningen.

Vi vill också att etableringsperioden förlängs till 3 år för att minska risken för att etableringsbostaden sägs upp.

10. Bostäder

Befolkningsprognosen är starkt förknippad med nybyggnation och i kommunen beräknas framförallt inflyttning av människor i förvärvsarbete med barn öka. Sker inte utbyggnaden i beräknad takt påverkas utvecklingen framförallt bland dessa grupper.

Österåker måste ta ett huvudansvar för att det byggs hyresrätter och billigare bostadsalternativ som gör att unga människor inte tvingas flytta och som ett sätt att attrahera personal till kommunen. Målsättningen är att 50 % av nybyggnationer är hyresrätter.

Utnyttja marken maximalt och klimatsmart. Vi föreslår att kraven på antal parkeringsplatser sänks vid nybyggnationer. På det sättet kan mer mark gå till bostäder och samtidigt bidra till att minska människors behov av att använda bil. Målet ska vara att få ner det så kallade p-talet, det antal parkeringsplatser per nybyggd lägenhet som fastighetsägare är skyldiga att ordna. Kommunen bör planera för minimalt antal p-platser, och istället främja resor till fots, med cykel- och kollektivtrafik och uppmuntra till så kända mobilitetstjänster som bilpool, cykelrum och cykelpool för att ersätta behovet av egen bil.

Planera bilfria bostadskvarter. Vid planering av ny bebyggelse finns möjlighet att redan från början utforma dem så att framtida invånare får förutsättningar att leva hållbart, till exempel utan behov av egen bil. Ett bilfritt bostadskvarter bör ha möjlighet för hemleveranser av varor genom paketboxar, ytor och funktioner för att invänta transporter liksom för källsortering och återbruk samt ytor i fastigheten eller området för delade fossilfria fordon. Dessa funktioner kan tillsammans minska behovet av egen bil.

11. Effektivisera politiken

Vi ska ha som mål att effektivisera politikens verksamhet och **halvera politikerarvoden**. Den totala summan som avser politikerarvoden ska minskas med 8 miljoner kronor.

12. Kultur och idrott

Kommunen ska ha som mål att göra natur- och kulturområden tillgängliga för alla, vilket innebär att alla människor ska ha möjlighet att vistas i och njuta av natur- och kulturlandskapet.

Vi föreslår att kommunen anlägger en **spontanidrottsplats utomhus** där människor kan utöva sport utan att först behöva boka tider. Vi vill att kommunen fortsätter bygga lättillgängliga ställen för rörelse och att Spontanidrottsplatsen placeras någonstans längs tätbebyggda och barnrika Norrgårdsvägen.

Planering för en ny simhall bör påbörjas under 2023. Underhållet av den simhall som finns har länge varit eftersatt och Österåker behöver en ny.

13. En likvärdig skola

Skolan kräver riktade och rejäla satsningar som förstärker likvärdigheten, minskar elevgrupperna, erbjuder moderna lärmiljöer, garanterar en skolplats vid vald skola för alla elever och minskar pedagogernas arbetsbelastning. För det behöver vi ett ansvarsfullt krafttag med en budget som täcker behoven och blickar framåt mot en modern och likvärdig skola.

Idag bekostas skolan till största delen av kommunen, via kommunalskatten som invånarna betalar, och av generella statsbidrag. Österåkers två skolnämnder, Förskole- och grundskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden klubbar den budget som utgör grundbeloppet, också känd som skolpeng, som fördelas lika per elev. De beslutar också om resursfördelningens beståndsdelar.

Ett rättvisare resursfördelningssystem

Resursfördelningens beståndsdelar är tre: grundbelopp, tilläggsbelopp och socioekonomisk strukturersättning. Skolan kräver ett rättvisare resursfördelningssystem baserat på den enskildes behov så att alla elever ges, utifrån sina egna förutsättningar, en ärlig chans att lyckas och för att inhämta och utveckla kunskaper.

Grundbeloppet ska täcka verksamhetens samtliga utmaningar inklusive anpassningar och behov av särskilt stöd.

Tilläggsbelopp ska skolor söka för extraordinära stödåtgärder som väsentligt avviker från det förskolan eller skolan ska göra inom grundbeloppet.

Socioekonomisk strukturersättning är ett annat likvärdighetsstärkande stödbelopp. Det är en resursfördelning där hänsyn tas till socioekonomiska faktorer och pengarna styrs utifrån barnens och/eller vårdnadshavarnas förutsättningar. Detta med vetskap om att barnens olika bakgrund leder till olika behov av stöd och stimulans.

Skolan, en misskött verksamhet

Den styrande alliansen missköter skolan och värdesätter inte pedagogernas arbete och barnens utbildning. Under de senaste åren har skolan blivit utsatt för undermåliga budgetar och återkommande effektiviseringskrav som i verksamheten inte innebär något annat än nedskärningar. Detta har på ett allvarligt sätt försämrat förutsättningarna för skolledare, pedagoger och resurspersonal att lyckas med sitt uppdrag och därmed äventyrat barnens utbildning.

Vi föreslår:

1. En likvärdig skola kräver differentierade resurser, utformade efter en behovsanalys. Vi föreslår därför en utbyggd central elevhälsa med ett tydligt utredande/analyserande uppdrag. Elevhälsan behöver därför förstärkas med tjänster för högt kvalificerade personer med kompetens att utreda behoven för barnen.
2. Vi vill i nära samarbete med verksamhetschefer inom förskola och skola utreda behoven av minskade barn- och elevgrupper.
3. Elever i behov av särskilt stöd behöver i sin skolvardag hjälp att hantera sina svårigheter för att kunna göra sig själva rättvisa i skolsituationen. Det innebär i de allra flesta fallen stöd av kompetenta vuxna. Behoven ser naturligtvis olika ut för olika elever men utifrån analys av den individuella elevens behov kan meningsfullt stöd utformas. Möjligheter att periodvis få vistas i ett mindre sammanhang kan vara av stor betydelse för en del elever. En modell där en mindre elevgrupp kan formas, kräver ökat antal vuxna med adekvat utbildning. En genomgång av skolans lokaler ur detta perspektiv behöver göras och en åtgärdsplan upprättas. Även här kan Elevhälsans kompetens vara avgörande.

Vi ser med stor oro att Österåker hamnar långt ner i olika mätningar och bedömningar kring skolan. I Lärarförbundets ranking från november 2020 placeras Österåker på plats 231 av 290. Låg lärartäthet och låg resurstilldelning är stora problem. Lärarförbundet menar att ingen skolhuvudman är bättre än de elever som inte lyckas i skolan pga. att de nekats det stöd de har rätt till för att lyckas.

Prioriteringar inom skolverksamheten

Bygg Länets bästa grund- och gymnasieskola med inkluderande lärmiljöer där sammanhanget anpassas efter individens behov med fokus på fysiska, pedagogiska och psykosociala dimensioner. En annan viktig aspekt är att skapa tillgängliga lärmiljöer som motsvarar våra miljömål och garanterar att elevernas energi inte slösas på långa eller krångliga förflyttningar, störande buller eller röriga skåphallar. Energin ska finnas för lärande.

Upprusta existerande skolor med pedagogiska, sociala och fysiska lärmiljöer som uppfyller kraven för en modern skola.

Öronmärkt en summa för läromedel

Läromedel, både fysiska och digitala, är en förutsättning för lärande. Ett bra läromedel skapar en struktur med naturliga avgränsningar. De är skrivna av erfarna lärare eller forskare med hög kompetens och inkluderar ett komplett material anpassat utifrån kursplanen.

Tillsätt extra studiestöd för barn som riskerar att inte uppnå kunskapskraven för ett godkänt betyg i ett eller flera ämnen.

Tillsätt förebyggande åtgärder för att både bromsa och minska antalet barn med problematisk skolfrånvaro. Genom att i tidigt stadie utreda orsakerna till frånvaro ökar chansen till att rätt insatser sätts

in. En *multidisciplinär* utredning ska tillsättas, vilket innebär att frånvaron ska undersökas utifrån flera perspektiv – pedagogiskt, psykologiskt, socialt och medicinskt. En utredning behöver också vara *multimodal* vilket betyder att information inhämtas från flera olika källor, som elev, vårdnadshavare och skola.

En utökad bemanning av den centrala elevhälsan med en tjänst för en handledare med inriktning mot elever med neuropsykiatriska svårigheter.

Inrättandet av ett antal centrala tjänster för socialpedagoger för arbete på enskilda skolor

Ett nära samarbete med SPSM, specialpedagogiska skolmyndigheten, för att utveckla Elevhälsa på varje skola/förskola. Generella språkstörningar skapar en mycket komplicerad inläringssituation för elever med denna diagnos. En anpassad lärmiljö med professionella pedagoger är en förutsättning för att ge dessa elever en möjlighet till en positiv kunskapsutveckling.

En utökning av den centrala elevhälsans kompetens med en logoped. Språket är nyckeln till all kunskapsutveckling. Elever med annat modersmål än svenska har stort behov av och har rätt till extra insatser för sin språkutveckling både på svenska och på sitt modersmål.

Tilläggsbidrag

Vi vill att kommunen ska använda sig av tilläggsbeloppet så som det står i skollagen. Vi vill inte att strukturbidrag för de resursskolor som tar emot elever med behov av särskilt stöd ska ersätta tilläggsbelopp. Enligt en dom från högsta förvaltningsdomstolen bröt Eskilstuna kommun mot skollagen när den skar ner på de så kallade tilläggsbeloppen till behövande elever. Domstolen slog också fast att tilläggsbeloppet ska grunda sig på elevens stödbehov, enligt skollagen, och det får inte sänkas med hänvisning till försämrad ekonomi.

Problemet med strukturbidraget är att det inte är öronmärkt till en enskild elev. Det är en klumpsumma som ges till resursskolor eller skolor som erbjuder möjlighet till särskilt stöd och beloppet kan vid behov sänkas med hänvisning till försämrad ekonomi. Alliansen påstår att det handlar om ett strukturbidrag som ska komplettera tilläggsbeloppet. Men vi bedömer att modellen används för att ersätta tilläggsbelopp när ansökningar om tilläggsbelopp systematiskt avslås. Vårt förslag är att Österåkers kommun följer skollagen och använder sig av tilläggsbeloppen.

14. Jämställdhet och feminism

I ett internationellt perspektiv ligger Sverige långt fram i frågan om jämställdhet. Trots det råder på många områden - familj, arbetsliv, politik – en uppenbar skillnad baserad på kön. Uttryck för ojämställdhet är de patriarkala strukturer och hierarkier som fortfarande är starka och styrande när det gäller kvinnors möjligheter att på lika villkor etablera sig inom arbetsliv och politik. Som exempel kan nämnas att i Österåkers kommunfullmäktige är nu 30 av 79 ledamöter (inklusive ersättare) kvinnor. Forskning visar att kvinnor har svårare att nå höga positioner i företagsvärlden beroende på det man kallar "Homosocialitet" där *male bonding* är en viktig del. Kvinnors pensioner är lägre beroende på ett familjeliv som fortfarande

domineras av kvinnors större ansvarstagande för hem och barn och som får till följd ett lägre engagemang på arbetsmarknaden. Kroppslig utsatthet och sexuellt våld är andra uttryck för ojämställdhet.

Österåker måste bli en mer jämställd och trygg kommun. Kommunen måste förstärka sitt arbete för jämlikhet mellan könen, bekämpa könsdiskriminering och stoppa mäns våld mot kvinnor.

Vänsterpartiet vill införa en **försöksverksamhet på 6-timmars arbetsdag** med bibehållen lön inom den kommunala äldreomsorgen. Det behövs en akut satsning på arbetsmiljö. Lönerna inom kvinnodominerad verksamhet måste prioriteras och höjas. Vi vill tillsätta en **jämställdhetssamordnare** med uppdrag att arbeta för att jämställdhetsarbetet ska genomsyra den kommunala verksamheten på alla nivåer.

Österåker måste bekämpa våldet mot kvinnor. Vi vill därför öka stödet till Kvinnojouren, Ungdomsjouren Bellis, och göra en satsning på skolan.

Statistik för våldsbrott i Österåker 2022 visar en 200%-ig ökning av våld mot kvinnor. Stödet till våldsutsatta kvinnor har i hög utsträckning förmedlats av ideella organisationer, i Österåkers kommun av Kvinnojouren. Den kunskap om och erfarenhet av dessa kvinnors behov som Kvinnojouren representerar, är helt ovärderlig. Kvinnojouren måste därför inte bara få behålla nuvarande stöd utan det måste också, med kunskap om den dramatiska ökningen av våld mot kvinnor, kraftigt utökas. Vänsterpartiet budgeterar därför för en tredubbling av stödet till en kostnad av 240 000 kr.

Våld mot kvinnor hänger nära samman med patriarkala mönster. Det krävs därför ett strukturerat och ihärdigt arbete för att ändra könsmaktsordningen, ett ansvar som ligger hos oss alla. Dock har skolan ett särskilt stort ansvar och i Läroplanens första del poängteras bland annat detta. Våra pedagoger behöver kunskap om och stöd i hur detta ska genomsyra undervisningen och Vänsterpartiet lägger därför i sin budget, medel för kraftfulla insatser i form av utbildning, riktad till skolans personal och elever främst på högstadiet och gymnasiet. Patriarkala strukturer och kvinnohat kan redan under skoltiden bemötas med kunskap och möjligheter till förändring.

Vi föreslår därför att kommunen samtliga högstadieskolor och gymnasier besöks av RFSU:s informatörer för samtal med elever och att skolans personal erbjuds möjlighet att delta på RFSU:s kurser och fortbildningar under skoltid. Vikariekostnad ska då inte belasta skolornas ordinarie budget. Föreningen Män erbjuder flera utbildningar under rubriken Machofabriken som riktar sig både till ungdomar och vuxna i skolan eller i kommuners arbete för jämställdhet. Kostnad beroende på insatsens storlek 70 000 kr

Ungdomsjouren Bellis bedriver en verksamhet där man erbjuder tid och möjlighet för samtal för ungdomar i Österåker. Bellis riktar sig till alla ungdomar och deras program omfattar bl.a ungdomskvällar, tjejkvällar och hbtqi-kvällar. I sitt viktiga arbete med att ge stöd åt Österåkers unga behöver Bellis ekonomisk support från kommunen och vi föreslår därför en ökad satsning på deras verksamhet. Kostnad: 100 000 kr

Kommunen bör satsa på s k Bostadsring med grannkommunerna för att snabbt kunna erbjuda ett skyddat boende. Det skulle innebära att hotade kvinnor och deras barn skulle kunna omgående flytta in. I dagsläget är det ofta problemet med att få tag i annat boende som tvingar kvinnor och barn att stanna kvar i ett våldsamt hem. Det bör införas en rutin på hur barn i skyddat boende garanteras en förskole eller skolplats, det har i princip aldrig fungerat under de senaste 5 åren.

Vi föreslår att Österåker genomför en **utbildningsinsats för all personal om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld**. Det behövs en förstärkning av det förebyggande arbetet gällande våld och hot mot kvinnor i nära relationer genom direkt stöd till skyddat boende för kvinnor.

Ungdomars psykiska ohälsa ökar och Bellis är ett forum där ungdomar kan få stöd på ett mer informellt sätt än det som skolans elevhälsa, region och socialtjänst kan erbjuda. Den kurator som idag är anställd behöver utöka sin tjänst till heltid men idag saknar Bellis ekonomiska möjligheter till detta. Vänsterpartiet stödjer tanken på en heltidstjänst.

Vänsterpartiet vill också intensifiera arbetet mot ökad jämställdhet genom insatser i grundskola och gymnasium och genom jämställdhetsarbete i den politiska och administrativa verksamheten – **kommunen ska vara ett föredöme när det gäller jämställdhet!**

Allt fler unga har symtom på psykisk ohälsa och ökningen är större bland tjejer än bland killar. Trötthet, stress och sömnbesvär är några av de vanligaste symptomen. En viktig prioritering är därför en satsning riktad till unga tjejer för att motverka psykosocial ohälsa. Vi vill att kulturen och idrotten ska samarbeta med skolan, ungdomsmottagningen, socialtjänsten för att motverka psykosocial ohälsa.

15. Miljö och klimat

Vänsterpartiet lägger den grönaste budgeten i Österåker och föreslår en rad satsningar på miljö och klimat. Vi vet att klimatkrisen är akut: Vi måste få ned utsläppen. Vi vill att kommunen nu och framgent ger utrymme för den storsatsning som behövs för en klimatanpassad, hållbar samhällsuppbyggnad.

Klimatet är vår tids ödesfråga och kan inte hanteras som en traditionell partipolitisk fråga. Kommunens politiska partier behöver därför gå samman i ett gemensamt arbete för ett minskat koldioxidavtryck, för bevarandet av biologisk mångfald och för en hållbar utveckling. Politiker och tjänstemän på alla nivåer måste därför ta del av den senaste forskningen vad gäller klimatläget men också hur kommunen ska möta och hantera den utmaning som klimatfrågan innebär. För att nå 1,5- gradersmålet måste utsläppskurvan av växthusgaser redan 2025 nått sin topp för att därefter minska kraftigt. Hur Österåkers kommun ska bidra till detta måste därför vara en ytterst prioriterad fråga. Fossila bränslen måste bytas mot förnybar energi liksom produktionen av el – storskalig satsning på solenergi och vindkraft är en viktig del av detta. Kunskapen om hur detta ska omsättas i praktiken är av yttersta vikt.

Vänsterpartiet föreslår därför en omfattande utbildningsinsats, gärna i Naturskyddsföreningens regi, riktad mot politiker och tjänstemän för att skapa en stadig grund för målet en fossilfri kommun 2030. Vänsterpartiet menar att det är politikernas absoluta ansvar att vidta åtgärder som ligger i linje med vad forskningen säger om klimat och miljö. Det är också politikens uppgift att underlätta för medborgare att göra bra klimatval i vardagen. IPCCs rapport menar att den utsläppsbudget som finns för att med 67 procents sannolikhet klara 1,5 graders-nivån, är ca 340 miljarder ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar 7 - 8 år med dagens utsläppsnivåer. Vi har alltså ingen tid att förlora: Kommunen behöver sätta klimatmål i linje med vetenskapen och 1,5-gradersmålet.

Vi vill att Österåker ska bli **fossilfritt senast 2030**. Vi vill införa en rad åtgärder för att minska utsläppen och åstadkomma detta. Det är akut att utöka fossilfria transporter och resor. Österåker ska ta fram en koldioxidbudget, införa klimatkrav i alla upphandlingar och ha en färdplan för att alla fordon ska drivas med miljömässigt hållbara bränslen. De årliga utsläppsminskningarna av koldioxid ska vara minst 10% och inkludera både konsumtions- och indirekta utsläpp. Kommunen ska propagera för smartare belysning och mindre onödigt elförbruk. Österåker måste investera i **klimatsmart infrastruktur och verksamhet**.

Vi bör utveckla ett lokalt busstrafiknät. Systemet för matåtervinning på Ljusterö behöver byggas ut. Konstgräsplaner ska vara miljömässigt hållbara och inte bidra till spridning av mikroplaster. Andelen

närproducerad mat liksom andelen ekologisk och vegetarisk kost behöver öka kraftigt. Enligt jämförelseverket Kolada ligger Österåker bland de sämsta 25% i Sverige när det gäller andel ekologiskt odlad åkermark, liksom när det gäller antal insamlade kg/person av det totala kommunala avfallet. Vänsterpartiet tror att människor vill göra val som är bra för klimat och miljö, och ju enklare det är att göra, desto fler blir de goda valen. Vi vill att kommunen vidareutvecklar återvinningsstationerna genom att analysera kommuninvånarnas behov, skapa fler stationer och förbättra renhållningen runt stationerna: Att göra bra val ska inte vara förknippat med negativa upplevelser, tvärtom. Vi vill att en plan tas fram och sätts i verket för hur kommunen ska arbeta för att förbättra sina siffror när det gäller insamlat avfall. Invånarna ska kunna följa utvecklingen på hemsidan.

Nybyggnation av så kallade "köplador" bör hållas nere. I stället bör kommunen ta fram en plan för hur vi ska säkerställa att hyresnivåerna i befintligt centrum hålls på en sådan nivå att kommunens företagare har råd att bedriva verksamhet där. Till centrum finns bra kollektivtrafik och det är enkelt för många att promenera eller cykla dit, vilket är en vinst för klimatet. Tomma lokaler drar också energi och medborgare tvingas åka och handla på onödigt många platser om/när affärer i centrum lägger ner.

Alla **fordon som drivs i kommunal regi**, till exempel kollektivtrafik, leveranser, tjänstefordon och maskiner bör vara fossilfria. Vi vill att information tas fram där det framgår hur många, och vilken typ av fordon som drivs i kommunal regi, samt om de är fossildrivna eller ej. Därefter bör kommunen tidsätta när fordon som redan idag finns i icke fossildriven form, ska vara de som kommunen har och använder. Idag finns flera rena elbilar att välja bland på marknaden. En plan bör också tas fram för hur kommunen ska öka trycket på att fossilfria maskiner ska tas fram i de fall de inte existerar idag. Det ska också vara enkelt för medborgare att vara ägare till fossilfria fordon. Antalet infartsparkeringar, framför allt i anslutning till Roslagsbanan, behöver öka, liksom antalet laddstolpar på dessa och i kommunen som helhet. Vi vill också att Österåker tar efter Danderyds kommun och delar ut parkeringstillstånd till kommuninvånarna, så att de har en större chans att få plats på kommunens infartsparkeringar.

De transporter som är mest klimatvänliga sker **till fots och per cykel**. (Att människor rör på sig har dessutom en positiv effekt på folkhälsan? Dumt att skriva?) Vänsterpartiet vill att kommunen utökar antalet infartsparkeringar - för bilar, men också för cyklar. Det bör finnas cykelgarage vid knutpunkter, i synnerhet centralt. Vi vill att byggandet av cykel- och gångvägar fortsätter, med målsättningen att det ska finnas ett bra, sammanhängande cykelnät i kommunen. Vi vill att alla centrala cykelstråk ska vara försedda med belysning 2022. Vintertid ska cykelvägar saltsopas för att möjliggöra cykling. Vi vill också att det görs en kartläggning på var det behövs cykelvägar för att medborgare enkelt ska kunna göra utflykter i kommunen, exempelvis till populära badställen.

Energi Vi vill att kommunen utreder möjligheten att anlägga en biogasstation i kommunen. Det som komplement till Österåkersvatten som ska påbörja produktionen av biokol av slammet. Kommunen måste kraftigt främja användningen av solceller och utreda möjligheten att utöka vindkraft. Vi vill att kommunen kartlägger hur butiker och restauranger tar hand om sitt matavfall, med syfte att samordna, återvinna och göra om det till energi.

De nya miljömålen ska ha en framträdande plats i kommunens verksamhet. Samtliga nämnder och råd ska bidra till att uppnå miljömålen, som ska specificeras så långt möjligt, och en tidsatt plan ska tas fram för när saker ska ske. Status för respektive mål bör redovisas regelbundet och tydligt på hemsidan, så att

alla medborgare kan följa förändringar avseende CO2-utsläpp mm som görs i kommunen. Miljömålen ska också redovisas i årsredovisning och det gröna bokslutet.

Vänsterpartiet vill att kommunen prioriterar samarbete både nationellt och internationellt, för att **bygga upp kompetens om klimatförändringarna**. Vi föreslår att Österåker går med i nätverket Klimatkommunerna som arbetar med kunskapsspridning och inspiration. Vi vill att kommunen tar fram en informationskampanj kring klimatnödläget och de åtgärder kommunen gör, och planerar att göra. Kampanjen ska också innehålla tips till privatpersoner och företag på åtgärder som de själva kan göra för att minska sin påverkan på klimatet. Här bör även finnas information om de miljöskadligaste ämnena i vår vardag, och hur man kan minska risken att släppa ut och/eller utsätta sig själv och andra för dessa. Österåker skulle även ta ett särskilt ansvar för en snabb omställning tills dess att högre instanser tar sitt fulla ansvar. Kommunen skulle instifta en särskild årlig dag då klimatarbetet uppmärksammas.

Nybyggnation och fastigheter. Kommunen ska införa en klimat- och miljöanpassad standard, med höga krav, vid all upphandling av tjänster och produkter. Nya byggnader förses med solceller, för befintligt fastighetsbestånd upprättas en plan för när solceller ska vara på plats. Mark som används för att bli "hårdgjorda ytor", som parkeringsplatser, ska förses med träd, annan växtlighet, cykelparkering och laddstolpar.

Vi behöver **klimatanpassa**. Kommunen måste öka sina insatser för att förebygga naturolyckor och räkna in extremväder på ett helt annat sätt än tidigare. Vi behöver bland annat planera för översvämningar likt de vi redan sett på många platser i Sverige. Även Österåker har haft översvämningar, om än hittills inte av extrem karaktär. Vid nybyggnation ska den sannolika vattenhöjning som klimatförändringarna kommer att medföra tas med i beräkningen vid val av lämpliga platser att bygga på.

Kommunen ska vid nybyggnation **kräva miljöcertifiering** enligt SGBC Miljöbyggnad Silver. 2025 ska kravet höjas till SGBC Miljöbyggnad Guld.

Möjligheten att bygga även större byggnader i ett **icke ändligt material** (t ex trä) ska tas i beaktande vid varje tillfälle. Om beslutet blir att bygga i ett ändligt material ska det motiveras varför.

Kommunen bör gå över till en effektiv och **100 procent förnybar fastighetsuppvärmning** och elproduktion för drift av kommunala fastigheter. Eldning av fossila bränslen som plast och torv i fjärrvärmeverk behöver snarast fasas ut och befintliga byggnader energieffektiviseras.

En sammanställning över eventuella utdikade våtmarker behöver göras. Därefter tas en plan fram över vilka som är möjliga att återställa.

Österåker ska **säkerställa att kommunens pensionspengar inte investeras på ett sätt som belastar klimatet**. Allt fler fonder skapas som försöker investera så att negativ miljöpåverkan minimeras. Kommunen bör välja sådana. Som stor kund till fondbolag bör kommunen också använda sin möjlighet att påverka ytterligare i en riktning som ligger i linje med vad klimatforskningen säger.

När alltmer av landskapet och dygnet blir belyst, minskar livsutrymmet för alla nattlevande arter. Den belysta ytan globalt ökar idag med 2–6 procent per år, vilket innebär en dubbling på ca 20 år. En orsak till ökningen är den tekniska utveckling som erbjuder allt billigare belysning, exempelvis lysdioder (så kallad LED-belysning). Man talar nu allt oftare om **“ljusföroreningar”**, och de vetenskapliga beläggen ökar för att de har betydande konsekvenser, och är ett underskattat miljöproblem som redan idag har effekt på arters överlevnad. Vänsterpartiet vill att kommunen tar fram en **plan för offentlig ljussättning utomhus**, i samverkan med sakkunniga.

Köttkonsumtion och miljömåltider. Den stora delen av matens klimatpåverkan kommer från köttet. Genom att äta mindre kött och välja mycket ekologiskt minskar matens klimatpåverkan och ökar naturens möjlighet att klara av klimatförändringarna. Vänsterpartiet föreslår att Österåker tar till sig av goda exempel som funnits länge: På en förskola i Karlskrona har man till exempel sedan flera år infört att grunden i barnens meny är växtbaserad, medan kött och/eller fisk finns som tillbehör för den som vill. Det innebär bland annat att behovet av specialkost näst intill försvunnit. På förskolan Sagan i Stockholm serveras fisk en gång i veckan och kött en gång i månaden, därutöver äter barnen lakto-ovovegetarisk kost. Vi förordar att också se över möjligheterna för att erbjuda vegansk mat. Österåker saknar fortfarande (stämmer det?) ett mätbart och tidsbundet mål för hur mycket kommunen ska minska mängden kött som serveras. Målsättningen bör vara att mängden kött som serveras i skolor och förskolor minst ska halveras till 2030. Måltidspersonal i kommunal verksamhet ska ges möjlighet att vidareutbilda sig i vegetarisk/vegansk matlagning och inspireras av kollegor som hunnit längre i sitt klimatarbete, till exempel genom studiebesök.

Kommunen måste också börja ställa högre djurskyddskrav vid upphandling av griskött, lammkött och mejeriprodukter, t.ex. genom att välja KRAV-märkt. En annan viktig målsättning är att alla måltider blir så kallade **“miljömåltider”** – som bland annat ska vara säsongsanpassade, liksom att man hela tiden arbetar för att minska matsvinnet.

16. Vård och omsorg

Vänsterpartiet vill se en omsorg som är tillgänglig, likvärdig och som innehåller hög kvalitet. Omsorgen ska se till människors behov. Omsorgsyrket ska säkerställa trygga anställningar. I arbetslivet ska det gå att leva på sin pension. Efter arbetslivet ska det gå att leva och orka leva på sin pension.

Kommunen har svårt att rekrytera personal som är utbildad och som vill utbilda sig. För att öka kvaliteten, statusen och intresset för vård- och omsorgsyrken behöver vi se till helheten. Vårt förslag är att gå fram med ett äldreomsorgspaket. Paketet handlar om ett före, under och ett efter- arbetsliv.

Före: För att få fler att söka sig till vård- och omsorgsyrken.

- Utbildningsinsats för vuxna med fokus på studier till undersköterska och studier i svenska språket.
- Skapa ett intresse hos ungdomar för vård- och omsorgsyrken.

Förslag är att satsa på att skapa ett intresse hos ungdomar. Intresset kan skapas genom att erbjuda ungdomar på högstadiet praktikplats inom vård- och omsorgsyrken. Praktiken kan ske på lov, med kommunal ersättning och där ett samarbete utvecklas mellan kommun och yrkesverksamhet. Syftet med denna insats är att skapa ett intresse hos unga att i större utsträckning välja Vård- och omsorgsprogrammet på gymnasiet.

Under: Få fler att stanna kvar i vård- och omsorgsyrken.

- Arbetsvillkor (tillsvidare- och heltid, 6-timmars arbetsdag mm)

Två av kommunens inriktningsmål handlar om bemötande och kvalitet i omsorg. Undersköterskor i Österåkers kommun säger att det viktigaste i arbetet med äldre är bemötandet. Personalens bemötande skapar kvalitet och då behövs det förutsättningar i form av rimlig arbetsbörda, återhämtning och högre lön. Även Kommunal betonar vikten av att skapa rätt förutsättningar för personal att arbeta heltid. Facket menar att kommuner kan ställa mycket högre krav på utförare gällande bemanning än vad många kommuner väljer att göra.

I Österåker står det i avtalet med det kommunalt drivna särskilda boendet, Görjansängen, att verksamheten ska ha tillräckligt med tillsvidare- och heltidsanställd personal och att målet är att 70 procent ska vara utbildad personal. I tre lästa avtal med privata utförare, Redolaris AB som driver Smedbygården, Ansvar och Omsorg AB som driver Enebacken, Omsorgsfamiljen H.E.M Buhres Hemtjänst AB, nämns inte några krav på anställningsformer och utbildad personal. Marta Szebehely, professor emeritus i socialt arbete vid Stockholms universitet, talar om fördelar med trygga anställningar: tryggare ekonomi, ökad psykisk hälsa för personal och bättre kvalitet i mötet med de äldre.

Med anledning av ovan vill Vänsterpartiet Österåker satsa på fler trygga anställningar i form av tillsvidare- och heltidsanställningar. Vi vill att heltid ska vara norm. Vi vill även att kommunen blir tydligare i avtalen med privata utförare.

Förslag är att inledningsvis börja med att anställa fem personal på tills vidare och heltid inom kommunal äldreomsorg på Ljusterö.

Efter: Få fler att leva och orka leva på pensionen.

Arbetslivet påverkar en människas pension. Pensionen bestäms på nationell nivå. Hur en människas arbetsliv ter sig avgörs dock i mångt och mycket av en kommun, varpå kommunen har en stor inverkan på en människas liv.

Enligt nämnden ska en användning av digitalisering i administrativa processer leda till kostnadseffektiviseringar och kvalitetshöjningar. Enligt Susanne Fäldt, enhetschef- Stöd till äldre och funktionsnedsatta, innebär digitalisering inom admin att utbildningar till stor del kan ske via länk. Detta spar restid och innebär även att fler kan delta i utbildningarna. Digitala utbildningar spar även pengar i form av utebliven lokalhyra, matkostnader mm. För att finansiera de två ovan givna prioriteringarna föreslås en ökad satsning på digitalisering inom admin, såsom digitala utbildningar och möten. Nämndens kostnad för admin ser ut enligt följande:

Två prioriteringar att uppmärksamma

I nämndens prioriteringar för 2023 ska medborgare uppleva god service. Av vikt är att äldre får den insats han eller hon behöver när denne behöver det. Vänsterpartiet vill att omsorgen ska se till människors behov. Omsorgsyrket handlar om relationer. Om trygghet och om tillit. Det uppnås i mötet mellan människor. Mellan personal och äldre. Förutsättningar som skapas i att få flera att söka sig till vård- och omsorgsyrken. Förutsättningar som skapas i att få fler att stanna kvar i vård- och omsorgsyrken.

Två prioriteringar att uppmärksamma är därmed:

- Praktikplats på lov för ungdomar (inom äldreomsorgen)
- Trygga anställningar

17. Lönelyft

Enligt Konjunkturinstitutets står en lågkonjunktur för dörren. När inflationstakten överstiger löneökningstakten innebär det att trots en löneförhöjning i kronor (positiv nominell löneökning) kan kommunanställda och anställda inom välfärdsverksamhet köpa färre varor och tjänster (lägre köpkraft) och får därmed en negativ real löneutveckling.

Kommunen kan i löneprocessen betona behovet av högre löneökningar utifrån verksamhetens behov av att rekrytera, behålla, motivera och utveckla de anställdas kompetens parallellt med verksamhetens. Det finns därför goda skäl att ge kommunanställda och anställda i välfärdssektorn inflationskompensation i lokala lönerevisioner.

18. Nämndernas verksamhet och satsningar

Nämnderna måste ta fram specifika, mätbara, påverkbara, realistiska och tidsbestämda resultatmål. Målen ska redovisas under första kvartalet av nästa år. Respektive nämnd/styrelse får i uppdrag att upprätta internbudget enligt Kommunfullmäktiges ramar.

Kommunfullmäktige

Satsning	100 tkr
Årlig träff på Ljusterö	100 tk
Halvera politikerarvoden	+ 8 000 kr

Val- och Demokratinämnden

Satsning	700 tkr
Stärka ungdomars delaktighet i kommunens verksamhet. Information riktad till ungdomar. Eleverna i högstadiet, gymnasiet och vuxenutbildning bör få information om den kommunala demokratin och om verksamheten som kommunen ansvarar för. Resurser till ungdomsrådet. Nämnden bör ha årligen ha ett möte med Ungdomsrådet för att få deras synpunkter på hur demokratin kan utvecklas i kommunen.	100 tkr
En jämställdhetssamordnare (en MR-strateg)	600 tkr

Kommunstyrelsen

Satsning	1 400 tkr
Utredning av biogasstation.	100 tkr
Extra resurser till för att bekämpa drogmissbruket och kriminaliteten.	300 tkr

Ge Armada i uppdrag att planera för fler hyresrätter. Plan för 500 hyresrätter per år.	Uppdrag
Fler laddstolpar i kommunen.	300 tkr
Ökat friskvårdsbidrag	600 tkr
Erbjuda sommarjobb för elever från åk 9.	100 tkr
Gör Österåker till en cykelkommun. Sammanhängande gång- och cykelvägnät för att det ska bli enkelt att ta sig fram med cykel. Cykelgarage vid bytespunkter. Belysning i alla centrala cykelstråk 2021	Uppdrag
Krav på hantering av matavfall vid nyproduktion, vid renoveringar och i alla befintliga fastigheter där möjlighet finns. Matåtervinning på Ljusterö.	Uppdrag
Ett lokalt busstrafiknät som förbinder bostadsområden med affärscentra och kommunal service. Nätet länkas även samman med Roslagsbanan och bussar mot Stockholm. Planera nybyggnation med kollektivtrafik.	Uppdrag
Färdplan för att göra Österåker Fossilfritt. Agenda 2030	Uppdrag
Nybyggnationer ska ha solceller. Upprätta en tidssatt plan för att förse befintliga kommunala fastigheter med solceller.	Uppdrag
Klimatkrav i alla upphandlingar	Uppdrag
Fler naturskyddsområden, speciellt i skärgården. Tillgängliggör natur- och kulturområden.	Uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden

Satsning	7 100 (varav 4 000 tkr avgifter)
Halvering av avgifterna till kulturskolan	2 000 tkr
Halvering av hyrorna för barn- o ungdomsverksamhet.	2 000 tkr
Bidrag på 2% av lokalhyran per förening, högst 100 tkr	1 000 tkr
Ungdomens Hus/mötesplats 18 - 25 år	600 tkr
Sommarklubben	200 tkr
Fritidsgårdar - söndagsöppet	300 tkr
1 ny tjänst som fältare	600 tkr
Satsning riktad till unga tjejer mot psykosocial ohälsa	100 tkr
Konstgräsplan ska vara miljömässigt hållbara och inte bidra till spridning av mikroplaster	200 tkr
Simsatsning för barn och ungdomar och äldre	100 tkr
Ny spontanidrottsplats på Norrgårdsvägen	uppdrag

Utbildningsnämnden

Satsning	23 700 tkr
Upprusta lärmiljöer i samtliga skolor (pedagogiska, fysiska och sociala miljön) som möjliggör en modern och likvärdig utbildning.	10 000 tkr
Studiestöd: mindre elevgrupper/ elevtak på 25 elever per klass; hjälp till elever med problematisk skolfrånvaro; Läxhjälp	6 700 tkr
NPF-satsning och stärka och förbättra arbetet	1 500 tkr

Försöksverksamhet med kostnadsfri skolfrukost.	1 000 tkr
Öka andelen närproducerad mat och öka andelen ekologisk och vegetarisk kost i kommunens verksamheter.	500 tkr
Digitaliseringsupprustning	Uppdrag
Ett nära samarbete med SPSM för att utveckla Elevhälsa på varje skola/förskola. En utökad bemanning av den centrala elevhälsan med en tjänst för en handledare med inriktning mot elever med neuropsykiatriska svårigheter. En utökning av den centrala elevhälsans kompetens med en logoped. Inrättandet av ett antal centrala tjänster för socialpedagoger för arbete på enskilda skolor.	4 000 tkr

Satsning	11 325 tkr
Fler platser på Österåkers Gymnasium	3 000 tkr
Studiestöd grupp för elever som riskerar att inte få gymnasieexamen.	300 tkr
Elevhälsa. En arbetsterapeut i elevhälsoteamet samt en arbetsterapeut med uppsökande uppdrag som riktar sig till lärarna.	1 000 tkr
Vegetarisk kost i skolorna. En utbildningssatsning för kökschefen inom de kommunala verksamheterna t. ex genom företaget "jävligt gott"	575 tkr
Måltidspersonalen hamnar under samma enhet som skolpersonalen	Uppdrag
Socialpedagoger	2 000 tkr
Komvux måste upprustas för att anpassas	3 000 tkr

till framtidens behov. Avsluta medverkan i Kunskapscenter Nordost KCNO. Kommunen, gymnasieskolorna och Komvux måste etablera ett fastare samarbete med både högskolor och universitet och arbetsmarknadens aktörer.	
Projektmedelspot	150 tkr
Läromedelsatsning	1 000 tkr
Utredning av flytt av UM till centralbelägen plats	uppdrag
Föreläsning om porr och samtycke	50 tkr
Projektmedel för att motverka psykisk ohälsa.	150 tkr
Satsning praktik KAA	uppdrag
Stipendium vidareutbildning	100 tkr

Vård-och omsorgsnämnden

Satsning	16 450 tkr
Äldreomsorgspaket	3 150
Kommunal hemtjänst	Uppdrag
Försöksverksamhet på 6-timmars arbetsdag med bibehållen lön inom den kommunala äldreomsorgen. Försöksverksamheten ska genomföras och utvärderas i samarbete med en följeforskare från t. ex. ett universitet eller	4 000 tkr

institut.	
Förebyggande åtgärder mot fallskador	500 tkr
Kommunalt särskilt boende	Uppdrag
Uppmana hemtjänst att se över anställningsvillkoren och erbjuda timanställda månadsanställning så att fler kan anställas motsvarande heltid.	Uppdrag
Satsning på Arbetsmiljö och höjda löner	5 000 tkr
Behålla den uppsökande verksamheten	Uppdrag
Utbildningsinsats för all personal mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld. Förebyggande insatser.	500 tkr
Syn- och hörselkonsulent på 100%	300 tkr
Utred att slopa LOV	Uppdrag
Skyddskläder och skyddsutrustning. stärka uppföljningen av efterlevnaden av de basala hygienrutinerna inklusive hanteringen av arbetskläder.	3 000 tkr

Byggnadsnämnden

Satsning	200 tkr
Effektivisering och kompetensförsörjning. Bygglovenheten	100 tkr
Miljömålsarbete, informationsinsats	100 tkr

Tekniskt utskott

Satsning	1 000 tkr
Prioritera snöröjning av gång- och cykelvägar framför bilvägar för att underlätta för icke bilburna.	Uppdrag

Belysning vid återvinningsstationerna.	Uppdrag
Driva kommunens fordon med miljömässigt hållbara bränslen.	Uppdrag
Rusta upp Österåkers badstränder	1 000 tkr
Utvärdering kommunal skolskjuts	Uppdrag

Miljö- och Hälsoskyddsnämnden

Satsning	
Koldioxidbudget. Mäta koldioxidutsläpp	uppdrag
Säkerställa miljömålen	uppdrag

Socialnämnden

Satsning	1 850 t kr
Vi ska garantera att kommunens nollvision rörande vräkning av barnfamiljer uppfylls.	100 tkr
Ensamkommande och nyanlända Vi vill ha en tryggare situation för nyanlända familjer i etablering. Ta fram en kommunal integrationsstrategi med en genomförandeplan. Förläng etableringstiden.	150 tkr

Förebyggande och främjande insatser Samarbete med Kultur- och fritidsnämnden med syfte att främja välmående bland ungdomar och därmed också förebygga utanförskap och kriminalitet bland socialt utsatta grupper. Genom starka förebyggande arbeten kan vi undvika stora kostnader som socialförvaltningen ställs inför i samband med senare åtgärder och insatser. Extra resurser till Trygg i Österåker för att bekämpa droger och kriminaliteten	300 tkr
Skolfrånvaro. Problematiskskolfrånvaro ska minska. I samverkan med skolenämnden.	600 tkr
Våld mot kvinnor Stärka det förebyggande arbetet gällande våld och hot mot kvinnor i nära relationer genom direkt stöd till skyddat boende för kvinnor. Extra stöd till Ungdomsjouren Bellis och till kvinnojouren	450 tkr
Utredning och kartläggning av orosanmälningar	150 tkr
Handlingsplan för omhändertagande av barn som drabbats av våld i nära relationer och i hedersrelaterat våld.	Uppdrag
Sänkning familjerådgivning från 350 kr till 150	Uppdrag
Utbildningspaket "Machofabriken" riktad mot fritidspersonal och personal inom skolan.	100 tkr

Driftbudget 2023

Intäkter	2022	Tjänstemanna 2023	Vänsterpartiet
Kommunfullmäktige	800	0	0
Kommunstyrelsen	106 380	98 100	98 100
Tekniskt utskott	6 800	8 100	8 100
Kultur- och fritidsnämnden	9 200	10 400	6 400
Utbildningsnämnden	91 200	96 200	96 200
Näringslivs- och Arbetsmarknadsnämnden	0	0	0
Vård-och omsorgsnämnden	78 900	80 700	80 700
Socialnämnden	27 000	27 500	27 500
Byggnadsnämnden	13 900	14 200	14 200
Miljö- och Hälsoskyddsnämnden	5 700	6 000	6 000
Summa intäkter	339 880	341 200	337 200

Bruttokostnader	2022	Tjänstemanna 2023	Vänsterpartiet
Kommunfullmäktige	11 100	9 200	10 000
Kommunstyrelsen	220 330	200 670	202 070
Tekniskt utskott	136 600	139 920	140 920
Kultur- och fritidsnämnden	117 420	135 270	138 370
Utbildningsnämnden	1 367 200	1 425 190	1 460 215
Näringslivs- och Arbetsmarknadsnämnden	20 300	31 490	31 490
Vård-och omsorgsnämnden	748 650	774 420	790 870
Socialnämnden	132 000	136 220	138 070
Byggnadsnämnden	21 700	22 090	22 290
Miljö- och Hälsoskyddsnämnden	14 550	15 470	15 470
	2 789 850	2 889 940	2 949 765

Kostnads- och intäktsbudget 2023

Intäkter	2022	2023	Vänsterpartiet	2024	2025
Skatteintäkter	2 158 370	2 371 600	2 406 600	2 485 500	2 585 000
Statsbidrag	281 000	235 500	235 500	209 000	188 000
Fastighetsavgift	110 000	118 000	118 000	118 000	118 000
Statsbidrag, maxtaxa	10 600	11 000	11 000	11 000	11 000
Kapitalkostnader	63 000	54 300	54 300	55 800	57 300
Finansiella intäkter	12 000	12 900	12 900	13 000	13 000
Verksamhetens avgifter/bidrag	339 880	342 700	337 200	350 000	357 000
Exploateringsintäkter	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Summa intäkter	2 934 850	3 151 000	3 180 500		

Kostnader	2022	2023	Vänsterpartiet	2024	2025
Fördelade kostnader	-2 789 850	-2 891 200	2 949 765	-2 992 000	-3 105 000
Finansiella kostnader	-20 300	-53 000	-53 000	-52 000	-36 0000
Avskrivningar	-51 000	-41 300	- 41 300	-45 300	-49 300
Pension	-56 700	-86 000	-86 000	-86 000	-70 000
Oförutsett	12 000	-13 500	0	-14 000	-14 000
Lönelyft			35 000		
Lokaler	-5 000	0	0	0	0
Summa Kostnader	-2 934 850	-3 085 000	3 130 065	-3 189 300	-3 275 300
Överskott	45 000	66 000	15 435	58 000	59 000